

Đi Thăm Christchurch, Tân Tây Lan

Ngọc Hạnh

Địa lý, dân số

Christchurch thuộc Đảo Nam, có 337.000 dân, công viên, vườn Bách thảo, sân chơi chiếm 1/8 diện tích đất đai (459 acres, theo sách New Zealand của Adrienne Rewi, trang 343). Từ Wellington đến hải cảng Lyttelton, Christchurch, tàu chạy mất 13 tiếng. Mặt trời mọc lúc 4 giờ 42 sáng và lặn 8 giờ 05. Tàu cập bến lúc 7 giờ sáng. Anh dương ửng hồng, trời sáng rõ nhưng xa xa sương mù còn trải trên mặt biển.. Du khách đứng trên boong tàu thưởng thức sự trong lành của bình minh dù tiết trời hơi se lạnh và ẩm ướt hơi sương. Người lái tàu cập bến thật tài tình. Chiếc tàu to đậu ngay gần dọc sát bên cảng êm ru. Nhìn lên bờ cây cối mọc trên núi um tùm. Dưới bến cảng trong vòng rào vô

số gỗ bào sạch sẽ thành những khúc gỗ dài khoảng 10 mét, vuông vắn mỗi cạnh độ 15 phân, cột chặt thành bó bằng dây kẽm, ù chất cao như hòn núi nhỏ, chờ tàu hàng đến mang đi nước khác. Cạnh đấy máy xay gỗ nghiền những khúc cây ngắn thành những mảnh nhỏ, chất thành đống cao như núi đồi. Họ dùng chúng làm những miếng ván ép để đóng bàn ghế, sàn nhà..

Giao Thông:

Trong thành phố có xe bus công cộng chạy nhiều tuyến đường, giá vé từ 1\$50 đến 5\$00, tùy theo đường dài hay ngắn. Ngoài ô có The Orbiter, xe bus màu xanh đi các vùng lân cận đến nhà thương, trường bá nghệ (Polytechnic), trường Đại học, các thương xá chính... The Metro Star màu vàng cam, giá mỗi chuyến đi khoảng 2\$, ngày thường 10 phút một chuyến, cuối tuần 20 phút một chuyến, đưa khách đi đến các thương xá, rạp chiếu bóng, các nơi giải trí, trường học hay thư viện, các vùng phụ cận. Ngoài ra xe shuttle miễn phí chạy thường xuyên chạy lòng vòng các con đường trung tâm thành phố. Xe Van 8,

10 chỗ ngồi đưa đón khách đến các thắng cảnh. Xe điện, xe taxi có bãi đậu riêng. Khách cần có thể gọi taxi bằng phone hay đến trạm taxi. Christchurch có đường đi dành riêng cho xe đạp, khách đi xe đạp thoải mái trong lối đi an toàn của mình. Thăm viếng thành phố tốt hơn nên đi bộ vì phố phường, hiệu buôn, các di tích lịch sử, các lâu đài, nhà thờ thường xây cất gần nhau, bao giờ mỗi chân hay muốn trở về nên dùng xe điện, giá rẻ và có thể lên xuống dễ dàng khi xe dừng lại trạm.

Du ngoạn: Tour Christchurch Highlights

Chúng tôi đi theo tour sáng sớm 8 giờ 30 của du thuyền thăm thành phố. Du khách tuần tự xếp hàng lên bờ. Nhân viên Christchurch chặn ngay cửa ra vào, khám túi sách từng du khách trước khi họ rời tàu. Họ sợ du khách mang thực phẩm, trái cây lên bờ như lê, táo, chuối, bánh mì lên bờ vì những người đi tour dài 8, 9 tiếng trước đây thường mang theo thức ăn. Ngày đầu dù đã dặn trước nhưng có một số du khách vẫn có ít trái cây trong ví to... Nhân viên kiểm soát moi ra vớt hết vào thùng rác. Nhưng ngày kế tiếp khám rất nhanh, đỡ mất thì giờ vì không ai vi phạm.

Trời vẫn còn sương mù. Ngoài khơi gần bến cảng nhiều tàu buồm và tàu nhỏ (canos) nhấp nhô trên mặt biển. Xe chạy năm ba phút đã thấy nhà băng, nhà hàng ăn uống, bưu điện, trung tâm thông tin, du lịch...

Xe chui qua đường hầm, lên núi. Đường dốc. Một bên là vách núi đá thẳng đứng, một bên thung lũng. Những cây thông xanh um mọc dưới thung lũng, ngọn thấp hơn mặt đường. Xe chạy lên thêm một chút giữa con đường 2 chiều trải nhựa uốn lượn vòng quanh, một bên là núi cao chất ngất, một bên biển xanh thăm thẳm, tốt hơn nhìn về phía trước mặt cho khỏi khiếp sợ. Dần dần xe đi qua những triền núi thoải thoải dễ thương. Nơi đây người ta xây những ngôi nhà xinh xắn như những biệt thự nhỏ, hướng dẫn viên bảo khoảng 4, 5 trăm ngàn mỹ kim một ngôi. Ông là người địa phương cho biết ông đã 60 tuổi, nhưng vui tươi, hoạt bát. Ông có vợ trẻ, con ông mới 5 tuổi. Ông bảo lúc dẫn con đi chơi người ta tưởng cháu ông. Theo cách kể chuyện, xem chừng

ông là người hạnh phúc.

Xe đến đường Dyer' s Pass (Dyer's Pass Rd.) sườn núi phủ đầy cỏ xanh xanh và loại hoa dại màu vàng nhiều như trái thảm rất đẹp. Đỉnh núi mờ mờ sương mù. Bên kia đường đàn bò hàng ngàn con nhẩn nha ăn cỏ. Xe chạy ngang qua công viên Victoria. Công viên tuy nhỏ nhưng xinh xắn, tươi mát. Người địa phương thường đến làm công tác thiện nguyện, trồng trọt cây kiểng, chăm sóc các loài hoa vào những ngày nghỉ cùng với các nhân viên thường trực. Chúng tôi đến nhà thờ cổ bằng đá tuy nhỏ nhưng xinh xắn, có vườn hoa bao quanh, cỏ xanh mượt. Xe ngừng độ 15 phút, du khách xuống xe chụp ảnh, thăm viếng bên ngoài nhà thờ hay đi bộ cử động hai chân cho thư giãn.. Trên đường vào thị xã chúng tôi thấy cao ốc của Cảnh sát (Police Building) quá to lớn đồ sộ, khách sạn xinh đẹp (Historic Warner Hotel), thư viện Trung Ương (Central Library) Trường Đại học, Nha Nghiên Cứu (Canterbury Medical Research Foundation) quá rộng lớn. Khu dân cư phần nhiều nhà một tầng, mái ngói đỏ, vườn hoa trước sân tươi tốt. Đường 2 chiều tráng nhựa sạch sẽ nhưng không thấy làn ranh chia con đường làm 2 chiều như trong thành phố.

Bảo Tàng Viện Canterbury:

Hướng dẫn viên đưa chúng tôi thăm bảo tàng viện (Canterbury Museum) ở đại lộ Rolleston bên cạnh vườn Bách Thảo, mở cửa mỗi ngày từ 9 giờ sáng đến 5 giờ chiều. Vào cửa có gian hàng bán quà lưu niệm bán nhiều loại quà địa phương xinh xắn. Bên trong rộng rãi trưng bày các vật từ thời cổ xưa, các sinh hoạt bắt cá, săn thú, nhà cửa của người Maori bản xứ thời xưa, khí giới thô sơ của họ trước khi người Anh cai trị, các loài thú, chim..., các vật trang trí trong nhà, bình, lọ cổ.., yên ngựa của người Âu châu cách đây mấy trăm năm. Du khách quầy quần gian hàng bán quà lưu niệm và bưu thiếp. Các cô

thu ngân bận rộn tíu tít.

Vườn Bách Thảo (Botanical Gardens):

Cô bạn kéo tôi sang thăm vườn Bách Thảo bên cạnh, bảo đi nhanh nhanh. Cô sợ không đủ thì giờ vì vườn quá rộng. Vườn Bách Thảo tọa lạc trung tâm thành phố ở đại lộ Rolleston, rộng 74 mẫu (acres) gồm vườn hồng có 250 loại hồng và trên 10.000 loại cây kiểng. Vườn bách thảo là nơi giải trí cho mọi lứa tuổi, xây năm 1863. Nhiều cây to, có cây cả 100 tuổi, gốc thật lớn, tàng cây xum xuê tỏa rộng. Sân cỏ xanh mượt.

Ngoài những vườn hoa to chính còn có các bồn hoa nhỏ rải rác trong sân, màu sắc rực rỡ, lá xanh tươi tốt, dọc dài theo lối đi ngang dọc. Mỗi lần khách đến thăm thấy có điều mới lạ, một vài loại cây kiểng hay loài hoa mới. Con sông Avon không rộng, bề ngang độ 5, 6 mét, hẹp như con kinh đào nhưng rất dài, chảy vòng quanh trong vườn Bách Thảo. Có 2 cây cầu bắc ngang qua sông, nối liền bờ nọ sang bờ kia cũng trong phạm vi vườn. Nước trong dòng sông phẳng lặng có bóng cây mát mẻ, là nơi đàn vịt rong chơi. Chúng nhờn nhờn bơi lội, trẻ con đứng trên cầu tha hồ ngắm nhìn, cho chúng ăn. Khách có thể thuê thuyền để bơi chơi giải trí trong lòng sông êm đềm.

Trong khuôn viên vườn Bách Thảo ngoài nhà chỉ dẫn thông tin còn có nhà kiểng giữ khí hậu điều hòa cho các loại cây nhiệt đới, nhà trồng các loại bonsai (bonsai house).., vườn hoa đồ duyên, hồ nuôi cá, nơi trồng các loài hoa sống trong nước (water garden) như hoa sen, hoa súng, và loại cây lá to như mặt cái bàn tròn, màu xanh nhạt, lá xòe ra như dù Nhật bản mở rộng rất đẹp, nằm sát trên mặt nước.

Nhìn vào bản đồ thấy bảo tàng viện Canterbury quá bé nhỏ so với vườn Bách Thảo. Khách vào xem tự do từ 10 giờ 15 sáng đến 4 giờ chiều, có hướng dẫn viên đưa khách đi và thuyết minh nhưng phải hẹn trước. Tuy không mua vé nhưng họ hoan nghinh những ngân phiếu, hiện kim để bảo trì và khước trương công viên. Vườn Bách Thảo cung cấp xe lăn và xe si cút tơ cho người già yếu miễn phí.

Đối diện vườn Bách Thảo có nhà thờ kiên cố và rộng lớn, rất đẹp nằm trên đường Hereford St. Sân trước nhà thờ và bãi đậu xe lát đá. Những viên đá nhỏ xếp thứ tự, ngay ngắn cạnh nhau, chẳng biết được mấy trăm tuổi.

Thị Trấn và Mua sắm:

Trong thị trấn Town Hall các cửa hàng san sát nhau, người đi lại vui mắt. Hiệu bán quần áo bày biện sáng sủa, khang trang. Chị bạn vào cửa hàng định mua vườn len bảo đẹp nhưng mắc hơn ở Mỹ. Nhà hàng Pháp (French Restaurant) trang trí sang trọng. Cửa tiệm vi tính, điện thoại khách có thể gọi khắp nơi, giá phải chăng. Tiệm bán Đồ Biển (Seafood Kitchen), tiệm café, tiệm Pizza rải rác cùng trong khu phố xen lẫn với các tiệm sách và nhà thuốc tây. Từ viện bảo tàng chúng tôi có thể đi bộ đến thương xá và khu Cathedral Square nhưng mọi người đều lên xe đưa đến đó cho nhanh, khỏi mất thì giờ.

Quảng trường Nhà Thờ (Cathedral Square) ở trung tâm thành phố, nơi tập trung các hiệu ăn, cửa hàng, khách sạn, các duty free shops. Ngoài ra còn là nơi nhóm họp bàn về chính trị, tôn giáo, trình diễn ca nhạc.. Hướng dẫn viên bảo ai muốn ở lại quảng trường tham quan hay mua sắm có thể về sau bằng xe bus, 15 phút một chuyến, giá vé 1,50 mỹ kim...

Ngoại ô và các vùng lân cận thị trấn cũng có nhiều thương xá lớn. Thương xá Westfield Riccarton có cả 100 cửa hiệu buôn bán các loại hàng hóa khác nhau. Thương xá Northlands có 67 tiệm buôn. Thương xá The Palms có 85 cửa hàng, bãi đậu xe rộng rãi. Xe bus đưa đón khách tận cổng thương xá, rất tiện lợi. Ngoài ra City Mall gần cầu Remembrance có nhiều cửa hàng bán đồ hiệu mắc tiền. Chợ Riccarton Rotary ở đường Raccourse bán thượng vàng hạ cám, các dụng cụ bằng bạc, đồ thủ công nghệ, quần vườn, giày dép, các chăn và thảm bằng lông cừu, vân vân... Có khoảng 300 gian hàng ở khu chợ này.

Nhà Thờ Anglican Cathedral:

Christchurch có rất nhiều nhà thờ. Đi một quãng lại thấy nhà thờ. Nổi tiếng nhất là nhà thờ Anglican Cathedral nằm trong khu vực Cathedral Square, xây năm 1864 và hoàn thành năm 1904 (sách New Zealand của Adrienne Rewi, trang 367) Nhà thờ có 133 bậc (steps) chóp nhọn cao 63 mét do kiến trúc sư người Anh, Sir George Gilbert Scott và kiến trúc sư Tân Tây Lan Benjamin Mounfort xây cất. Lúc đầu nhà thờ làm bằng gỗ tốt nhưng sau xây lại bằng đá. Chóp nhọn tháp nhà thờ bị hư hỏng sau 3 lần động đất, phải sửa chữa lại. Đứng trên tháp sẽ thấy phong cảnh xinh đẹp toàn thành phố Christchurch... Mỗi ngày nhà thờ mở cửa cho dân chúng đến cầu nguyện, chúa nhật ngày lễ có người diu đất tinh thần làm lễ. Hàng năm có hơn 300.000 người thăm viếng nhà thờ. Hướng dẫn viên bảo đến Christchurch mà không thăm viếng chụp ảnh Nhà Thờ là một điều thiếu sót lớn...

Giáo Dục

Hướng dẫn viên cho biết Christchurch có nhiều trường học đại học nổi tiếng Tân Tây Lan. Khí hậu ôn hòa, giáo sư giỏi, học phí hạ, Christchurch thu hút nhiều sinh viên ngoại quốc. Gần 20.000 du học sinh các nước trên thế giới đến học tập dài hạn hoặc nghiên cứu trong thời gian 6 tháng, một năm. Văn bằng của Christchurch có giá trị quốc tế. Các trường Đại học trang bị tối tân, các giáo sư thường thông thạo nhiều ngôn ngữ. Ông bảo học sinh tốt nghiệp Trung học khoảng 16, 17 tuổi. Các trường nói chung trừ Tiểu học, chia ra làm 4 cấp: Đại học, Cao đẳng, Trường dạy nghề (Polytechnic) và Cao đẳng Trung Tâm Anh Ngữ. Các trường này quan trọng, rất rộng lớn và có nhiều sinh viên. Du học sinh dù đã có căn bản Anh ngữ nhưng cần học hỏi thêm mới có thể theo học các ngành chuyên môn. Trường Cao Đẳng Anh ngữ trang bị tối tân nhất, các dụng cụ, phòng phát âm, máy vi tính có thể dùng 24/24..., có nhiều sinh viên quốc tế nhất vùng. Ông say sưa và tự hào những thành quả tốt đẹp về giáo dục địa phương Christchurch.

Riccarton Bush (Dean's Bush)

Chúng tôi ghé Riccarton's Bush trên đường về du thuyền. Vườn Riccarton rộng 14 mẫu tây (hectares), cách trung tâm thành phố 3,5 cây số, trước kia do ông Williams và John Deans làm chủ. Hai ông đến Tân Tây Lan từ Scotland năm 1840, là một trong những người Âu Châu định cư sớm ở Christchurch. Vườn Riccarton là vườn cây thiên nhiên xưa nhất trong vùng, có rất nhiều cây cổ thụ như cây kahikatea, totara..

tuổi từ 400 đến 600 tuổi (theo Wikipedia). Trước kia trong vườn có nhiều chim kút, chim lông đen (black bird), thú như thỏ rừng, chồn, sóc... nhưng số chim, thú giảm dần khi vườn được phá hoang, cưa cắt đến 3/4 số cây. Trong vườn có Riccarton House và Deans Cottage. Gia đình ông Deans cư ngụ ở Riccarton House, ngôi nhà 3 tầng đến năm 1947 bán cho Christchurch City Council. Nay Deans Cottage là ngôi nhà cổ nhất vùng, xây từ năm 1844. Ông John Deans mất năm 1854 vì bệnh lao, con trai ông còn nhỏ và ông Williams chết đuối năm 1851 (Theo Wikipedia).

Từ trên xe tôi nhìn xuống thấy vườn mê mông đầy những cây to, cành cắt xén gọn gàng. Thân cây thẳng đuột bọc những miếng kim khí sáng loáng chung quanh cao độ hơn 1 mét. Hướng dẫn viên cho biết cây bọc kim khí trơn tuột làm thú không thể leo lên cây cần phá hư hại cây cảnh. Dưới những cây to bóng mát cỏ xanh mượt trải dài mát mắt. Có những băng ghế màu đen rải ra trong vườn dưới bóng những tàng cây cho khách nghỉ chân, có lối đi cho người chạy bộ, và đường tráng nhựa dành cho xe chạy trong khuôn viên vườn cây. Vườn toàn những cây cổ thụ và cỏ xanh. Tôi ở lại trên xe, cô bạn đi thăm vườn hoa các loại và vườn hồng cách cổng vào khoảng 10 phút đi bộ, gần Deans Cottage.

Chúng tôi trở về du thuyền sau khi thăm viếng thành phố hiền hòa, nhiều nhà thờ, trường học, khí hậu mát mẻ dù đã vào hè, nơi cỏ cây tươi tốt được mệnh danh Thành phố Vườn Cây (Garden City) ở đất nước an lạc thái bình Tân Tây Lan.

Ngoc- Hạnh